

การจัดเก็บองค์ความรู้

แบบจัดเก็บองค์ความรู้	
องค์ความรู้ เรื่องการส่งเสริมการผลิตผักปลอดภัยอำเภอบึงน้อย.....	
เจ้าของความรู้ หรือผู้ให้ข้อมูล..น.ส.กฤตยาภรณ์ .สำราญพัฒน์..เกษตรอำเภอบึงน้อย.....	
วันที่บันทึกความรู้๙...../...สิงหาคม...../...๒๕๖๖.....	
กระบวนการ/ขั้นตอน/วิธีปฏิบัติ ในการจัดการความรู้	ข้อแนะนำ / เอกสารอ้างอิง / คู่มือต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับองค์ความรู้
● ระบุกระบวนการ ขั้นตอน หรือวิธีปฏิบัติขององค์ความรู้ กลุ่มปลูกผักเพื่อการค้าตำบลสระแก้ว ได้มีการจัดตั้งกลุ่มอย่างเป็นทางการเมื่อวันที่ 6 พฤษภาคม พ.ศ. 2562 ได้รับการส่งเสริมให้มีการรวมกลุ่มเกษตรกรขึ้น โดยนักวิชาการส่งเสริมการเกษตรประจำตำบลสระแก้ว ระยะแรกมีสมาชิกที่รวมกลุ่มกันจำนวน 13 ราย พื้นที่ 26 ไร่ รูปแบบการปลูกผักเป็นแบบแปลงเดี่ยว ชนิดผักที่ปลูกได้แก่ พริก มะเขือเปราะ ถั่วฝักยาว คะน้า ตะไคร้ และผักกาดหัว โดยจำหน่ายผลผลิตผักให้กับเทศบาลตำบล ผ่านบริษัท คิงส์วิซ จำกัด กลุ่มได้ผลิตผักตามความถนัดและประสบการณ์ในการปลูกผักของตนเอง แต่กลุ่มยังประสบปัญหาไม่สามารถผลผลิตผักได้ตลอดทั้งปี ประกอบกับพื้นที่ปลูกและจำนวนของสมาชิกมีจำนวนน้อย ทำให้ผลผลิตไม่เพียงพอต่อความต้องการและผลผลิตยังไม่ได้การรับรองมาตรฐาน GAP ปลายปี พ.ศ. 2562 สำนักงานเกษตรอำเภอบึงน้อยได้ส่งเสริมกลุ่มปลูกผักเพื่อการค้าตำบลสระแก้วให้จัดตั้งเป็นกลุ่มแปลงใหญ่พืชผัก หมู่ 1 ตำบลสระแก้ว โดยมีสมาชิกจำนวน 30 ราย จากเกษตรกรในพื้นที่อำเภอบึงน้อยทั้ง 4 ตำบล พื้นที่ดำเนินการประมาณ 100 ไร่ และได้จดทะเบียนเป็นวิสาหกิจชุมชน เมื่อวันที่ 3	○ สรุปความเห็นของคณะทำงานต่อองค์ความรู้ ○ หลักวิชาการ หรือกฎระเบียบที่อ้างอิง สำหรับทิศทางการพัฒนากลุ่มให้มีศักยภาพเพิ่มขึ้น สำนักงานเกษตรอำเภอบึงน้อยมีแนวทางในการพัฒนาการผลิตผักของกลุ่มปลูกผักเพื่อการค้าตำบลสระแก้ว จากการผลิตผักปลอดภัยตามมาตรฐาน GAP สู่มาตรฐานเกษตรอินทรีย์ เพื่อยกระดับคุณภาพมาตรฐานของสินค้าผักตลอดจนการขยายช่องทางการตลาดสินค้าผักให้กับสมาชิกกลุ่ม และเพิ่มโอกาสในการสร้างรายได้

พศจิกายน 2563 ปัจจุบันมีสมาชิกจำนวน 60 ราย พื้นที่ปลูกผัก 120 ไร่ ปลูกแบบแปลงเดี่ยวเป็น ผักกางมุ้ง จำนวน 20 หลัง และแปลงกลางแจ้ง ขนาดใหญ่ในพื้นที่ส่วนบุคคล สมาชิกส่วนใหญ่ใช้น้ำบาดาลพลังงานแสงอาทิตย์ในการปลูกผัก มีการนำเทคโนโลยีมาใช้ในการพัฒนาการผลิตผัก เช่น การใช้ระบบให้น้ำแบบอัจฉริยะ การใช้เทปน้ำหยด ใช้ท่อส่งน้ำแทนการใช้สายยาง ใช้พลาสติกคลุมดิน การเลี้ยงไส้เดือน ปลูกผักยกแคร่ การปรุงดินการปลูกผัก เป็นต้น ผลิตและจำหน่ายผักให้แก่บริษัท คิงส์วิส จำกัดตลอดทั้งปี โดยมีช่วงการส่งผัก สัปดาห์ละ 3 ครั้ง (วันอังคาร พุธสัปดาห์ และวันอาทิตย์) จำหน่ายผักตามขนาดและมาตรฐานที่บริษัทกำหนด ชนิดผักที่ปลูกมีมากกว่า 26 ชนิด ได้แก่ หัวไชเท้า ผักบุ้งจีน มะเขือเปราะ พริก ฟัก แฟง ต้นหอม โหระพา กวางตุ้ง มะเขือเทศ เป็นต้น ปริมาณผลผลิต เฉลี่ย 160 ตันต่อปีและมีรายได้ 2,067,700 บาทต่อปี กลุ่มมีอาคารรวบรวมผลผลิต ผักและห้องเย็นสำหรับเก็บรักษาผลผลิตก่อนส่ง จำหน่าย ปัจจุบันสมาชิกได้รับการรับรองมาตรฐาน GAP จำนวน 30 ราย นอกจากนี้กลุ่มยังมีการเพาะ ต้นกล้าเพื่อจำหน่ายให้กับสมาชิกและบุคคลทั่วไป ผลิตปุ๋ยอินทรีย์ ปุ๋ยหมัก น้ำหมักชีวภาพ และสารชีวภัณฑ์ไว้ใช้ภายในกลุ่ม ปัจจุบันกลุ่มมีความเข้มแข็ง สมาชิกภายในกลุ่มมีรายได้ที่มั่นคง นอกจากทางกลุ่มจะผ่านบริษัท คิงส์วิส จำกัด แล้ว ยังมีการจำหน่ายผักปลอดภัยในตลาดเทศบาล ตำบลเปือยน้อย ตลาดชุมชนในเขตอำเภอเปือยน้อยและร้านค้าอำเภอใกล้เคียง นอกจากนี้ยังจำหน่ายผลผลิตผักที่บริเวณหน้าที่ทำการกลุ่ม เพื่อเป็นการลดความเสี่ยงของสินค้าในตลาดอีกทางหนึ่งด้วย นอกจากนี้ กลุ่มปลูกผักเพื่อการค้าตำบลสระแก้วยังเป็นศูนย์เครือข่ายของศูนย์เรียนรู้การ	
---	--

เพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตรอำเภอเปือยน้อย ชื่อศูนย์เรียนรู้ด้านการผลิตผักปลอดภัยตำบลสระแก้ว กิจกรรมหลักคือ ผลิตพืชผักปลอดภัย โดยมีการถ่ายทอดความรู้ในการผลิตผักปลอดภัย การจัดการดิน ให้แก่สมาชิก และเกษตรกรผู้สนใจในพื้นที่ และพื้นที่ใกล้เคียง เป็นแปลงเรียนรู้ด้านการปลูกผักในพื้นที่ดินเค็ม มีการวางแผนการผลิตทุกเดือนเพื่อลดความเสี่ยงในการที่สินค้าล้นตลาดและขาดตลาด และยังเก็บข้อมูลต่างๆ เช่น ช่วงของการระบาดของโรคพืช แมลงศัตรูพืช เป็นต้น เพื่อใช้เป็นข้อมูลในการวางแผนป้องกันจัดการในรอบการผลิตถัดไป และการเก็บข้อมูลรายรับรายจ่ายในการผลิตพืชผักชนิดต่าง ๆ เพื่อใช้เป็นข้อมูลในการวางแผนการลดต้นทุนในปีถัดไปได้ นอกจากนี้กลุ่มยังมีการติดต่อสื่อสารโดยการใช้แอปพลิเคชันไลน์ระหว่างสมาชิกกลุ่ม เจ้าหน้าที่ และบริษัทรับซื้อผลผลิต ในปี พ.ศ. 2565 ทางกลุ่มฯมีเงินทุนหมุนเวียนทั้งสิ้น 91,343 บาท และมีการบริหารจัดการเงินทุนอย่างเป็นระบบเพื่อความยั่งยืนของกลุ่มต่อไป สำนักงานเกษตรอำเภอเปือยน้อยได้มีการลงพื้นที่เพื่อเยี่ยมเยียนและติดตามการดำเนินงานของสมาชิกตลอดจนเป็นพี่เลี้ยงและที่ปรึกษาให้แก่สมาชิกกลุ่ม โดยการจัดเวทีชุมชนเพื่อวิเคราะห์ปัญหาความต้องการ และวางแผนพัฒนาการผลิตผักของกลุ่ม ถ่ายทอดความรู้ด้านการผลิตผักและคุณภาพมาตรฐานสินค้าให้แก่สมาชิก ศึกษาดูงานด้านการผลิตผักปลอดภัย สนับสนุนปัจจัยการผลิตตามความต้องการของกลุ่ม จัดหาช่องทางการจำหน่ายสินค้าผัก จัดประชุมเชื่อมโยงเครือข่ายระหว่างกลุ่มเกษตรกร หน่วยงานราชการ เอกชนตามความต้องการของกลุ่มและได้ใช้ กลไกการขับเคลื่อนงานด้านการเกษตร (SCP) แบบบูรณาการงบประมาณในการพัฒนากลุ่มฯ จากหน่วยงานภาครัฐและเอกชน โดยมีการพัฒนา 3 ด้าน ดังนี้ 1) การพัฒนาเกษตรกรด้านองค์ความรู้ในการผลิตผัก	
--	--

ให้ได้ปริมาณและคุณภาพมาตรฐาน โดยบูรณาการร่วมกับหน่วยงานภายใต้กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ และคณะเกษตรศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น 2) การพัฒนาปัจจัยการผลิตด้านต่างๆ ได้แก่ ปรับปรุงดิน แหล่งน้ำ แรงงาน และเงินทุน โดยกรมพัฒนาที่ดิน กรมทรัพยากรน้ำบาดาล กรมการปกครอง สำนักงานพลังงานจังหวัดขอนแก่น กรมปกครองส่วนท้องถิ่น และธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร 3) ด้านการพัฒนาตลาดผัก ร่วมกับบริษัทเอกชนและกรมการปกครองส่วนท้องถิ่นในการเข้าถึงตลาดในท้องถิ่น

- ระบุเทคนิค หรือเคล็ดลับ หรือจุดเน้นสำคัญที่ทำให้องค์ความรู้นั้น เกิดผลสำเร็จ

1. ความเข้มแข็งของกลุ่มตั้งแต่เริ่มจัดตั้งกลุ่มจนถึงปัจจุบัน กลุ่มมีความเข้มแข็งและมีการพัฒนาเพิ่มขึ้นเรื่อย ๆ ตามลำดับ สมาชิกให้ความร่วมมือในการทำกิจกรรมต่างๆ ของกลุ่มเป็นอย่างดี

2. มีผู้นำที่มีความสามารถและมีศักยภาพเป็นผู้มีประสบการณ์ในการทำการเกษตรมากกว่า 6 ปี จึงเป็นผู้ที่มีองค์ความรู้ที่สามารถถ่ายทอดความรู้ด้านการผลิตผักและสื่อสารสร้างการรับรู้และเข้าใจให้กับสมาชิกกลุ่มได้เป็นอย่างดี

3. การมีส่วนร่วมของเจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตรประจำตำบลในกิจกรรมต่างๆ ของกลุ่ม เช่น การประชุมสมาชิกกลุ่ม การอบรมถ่ายทอดความรู้และศึกษาดูงาน การติดตามและเยี่ยมเยียนการผลิตผักของสมาชิก เพื่อที่จะได้ทราบปัญหาและติดตามการพัฒนาการผลิตผักของสมาชิกกลุ่ม และทำให้เกิดความใกล้ชิดและไว้วางใจ เกิดการ

ยอมรับในตัวเจ้าหน้าที่ฯ สามารถปรับเปลี่ยน พฤติกรรมในการทำการเกษตรของเกษตรกรได้ 4. ความร่วมมือจากหน่วยงานราชการและ เอกชนในการสนับสนุนองค์ความรู้ด้านต่างๆและ งบประมาณในการพัฒนากลุ่มตามความต้องการ ของสมาชิก	
ผู้บันทึกองค์ความรู้ ชื่อ..... ตำแหน่ง	
หน่วยงาน..... โทรศัพท์	